

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlössy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Sérelmi politika

Az évszázados osztrák járom, a bécsi kamarilla beolvasztásra irányuló elnyomási törekvéseinek folytonos erőszakoskodásai a magyar nemzet életében egy jellegzetesen magyar különlegességet, a **sérelmi politikát** tettek indokoltá és szükségessé. A XVIII. és XIX. század magyar országgyűlésein alig volt szó másról, mint a nemzetet ért súlyos és még súlyosabb **gravámenek** felsorolásáról. Ugy szólnak ebben merült ki a nemzet minden energiája, minden építő és alkotó ereje. S bár a nemzet nagyjai újból és újból rámutattak az óriási és pótolhatatlan erővesztésre, mely a sérelmi politika folytán éri a nemzetet, produktív, alkotó politikára áttérni még sem tudtak egészen a legújabb időkig. Addig, amíg a diosóséges szabadságharc észre nem térítette a Habsburgokat s amíg az olasz háborúk idején szerephez nem jutottak azok az óriási erőforrások, melyeket a nemzet magába fojtva rejtgetett. Akkor következett el csak az alkotás ideje, akkor váltotta fel a sérelmi politikát a tettek politikája.

Ugy látszik azonban, a sérelmi politikától végleg megszabadulni máig sem tudott a nemzet. Mikor teljes lerongyolódása és szomorú sorsa közepette egyetlen reménye és vigasztalása van mindössze: a függetlensége, akkor is fel-felüti fejét politikai életében a sérelmek meddő terméketlensége. A pártok egy esztendő óta folytonosan való és képzelt sérelmeik orvoslására keresik a gyógyító tapaszokat, folytonosan újabb és újabb helyezkedéssel és csoportosulással bénítják meg az alkotó munka intenzívitasát. A nemzetgyűlés fele idejét a személyes kérdések foglalják le.

De ezeken túl is, a hivatalos politikai élet határain kívül is érezhető a régi magyar nyavalyának, a sérelmi politikának hatása. A társadalmi osztályok, illetve rétegek nem fogynak ki az egymás iránti féltékenykedésből s ha nincs, hát keresnek, csinálnak valamelyes sérelmet, amelyen rágódni tudnak. Alkotó munka, nemzetmentő termelés helyett így forgácsolódik szét a magyarság őseréje.

Igazán itt volna az ideje, hogy felhagyjunk ezzel a multból visszamaradt sorvasztó politikai csökevényvel. Itt volna az ideje, hogy a keresztyén magyarság megtalálja, megértse és megbecsülje önmagát. Hogy ne hallgasson a politikai kalandorok és szemfényvesztő méregkeverők uszításaira, hanem félrelökve őket, keresztyénül ragyogva rajtuk, a munka és alkotás terére lépjen a meddő sérelmi politika helyett. Akik ma azzal akarják a nemzet haladását és fejlődését megállítani, hogy sérelmi politikát folytatnak, hogy apró-

eseprő sérelmeket dobnak nagyra fujva a politika serpenyőjébe, vagy kicsinyeskedő, rövidlátó emberék, vagy körmönfont, ravasz szemfényvesztők, akiknek szereplésétől megszabadítani az országot minden magyar ember becsületbeli kötelessége!

Pilsudzski Párisban

Páris, febr. 4. (Nemz. St. tel. jel.)
 Pilsudzski marsall, a Lengyel köztársaság elnöke Párisba érkezett. Párisban ünnepélyesen fogadták marsallt.

Ítélet a monstre kommunista bünperben

Bartát nyolc évi fegyházra ítélték

A tárgyalás negyedik napja

Négy napi tárgyalás után ma hirdette ki az ítéletet a gyorsított tanács elnöke, Nagy Kálmán Barta István vörösörparancsnok és társai bünperében. Az érdeklődés ma tetőfokra hágott. Jóval 9 óra előtt zsufolásig telve a tárgyalóterem. Még a folyosó is telve érdeklődőkkel, akik között igen sok nő van.

Kilenc óra után vezetik be a vádlottakat. Először jön Barta, majd sorban Sterbinszky, Nagy Lajos, Auspitz. Leülnek a vádlottak padjára. Megjelennek a védők, ügyész, majd féltíz tájban bevonul a bíróság is.

A tegnap félbeszakított tárgyalást megnyitom, hangzik az elnök szava. Majd felszólítja a vádlottakat, van-e még valami, amit védelmükre fel tudnak hozni.

Először Barta István mond hosszabb védőbeszédet. Köszönetet mond az ügyésznek, amiért oly sikeresen világot tette meg, hogy miként került a vörös uralom szolgálatába.

Őt is az öszirózsás forradalom csalo délibábja vezette. Tudja, hogy súlyos bünt követt el a társadalom ellen, hogy megbántotta a társadalmat s ezért bünhődnie kell. De ő már megszenvedett ezért, az volt az ő legnagyobb büntetése, hogy az anyja az ő politikai működése miatt felakasztotta magát.

Igazságos ítéletet kér.

Beszéde alatt többször sirni kezd, a hallgatóság között is sokan sirnak.

Barta után Sterbinszky mond hosszabb beszédet meglepő tanultsággal, higgadtsággal. Ártatlanságát hangoztatja s felmentő ítéletet kér.

Majd Nagy Lajos áll fel szólásra és tart hosszú beszédet. Őt mindig az a gondolat vezette, szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. S most is szociálistának valja magát, de a szeretet alapján. A bírák bölcsességére bizza

az ítéletet. Auspitz nem kíván semmit sem védelmére felhozni. A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza. Félórás tanácskozás után ismét bevonul a bíróság s kihirdeti ítéletét.

Bűnszék mondták ki Bartát hatóság elleni erőszak, 736 rendbeli zsarolás és 57 rendbeli személyes szabadság megsértése büntetésében, Nagy Lajost személyes szabadság megsértésének és orgazdaság büntetésében, Auspitz Simont egy rendbeli személyes szabadság megsértésének büntetésében s ezért Bartát 8 évi fegyházra, 20 koronánként egy napi fegyházra átváltoztatható 1000 korona pénzbüntetésre, 10 évi hivatalvesztésre. Nagy Lajost 1 évi és 6 hónapi fegyházra, Auspitz Simont 4 heti fegyházra, 1 évi hivatalvesztésre ítélték. Barta büntetéséből 16 hónapot, Nagy Lajoséból 1 év, két hónap és 24 napot, míg Auspitz Simon büntetését egészen kitöltöttnek vette a bíróság s így szabadlábra is helyezte.

Ellenben Sterbinszkyt a bíróság a vád és következményei alól felmentette. Bartát a rendőrség megszállásáért, a fegyverek beszedésére kiadott fenyegető rendeletéért, a tuzok elfogatásáért, Lente Sándor és Láng Sándor dr letartóztatásáért ítélték el. Nagy Lajos Boda József kabai főjegyző, Csorba Antal joghallgató letartóztatásáért és fizetés jogtalan felvételéért, Auspitz Simon pedig May Andor letartóztatása körül kifejtett tevékenységéért vette el megérdemelt büntetését.

Bartát és Nagy Lajost több vádpont alól fel is mentették. Bartánál súlyosbító körülménynek vették a bünhalmazatot, a tuzokkal szemben tanusított durvaságát s hogy hozzájárult a magyar nemzet romlásbadöntéséhez.

Az elítélteket visszavezetik a fegyházba. A közönség oszladozni kezd. Vége az utolsó kommunista bünpernek.

A királykérdés a nemzetgyűlésen

Külgügyi helyzetünk

— Zárt ülés —

Budapest, febr. 4. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését fél 12 órakor nyitotta meg Rakovzky István házelnök. Jelenti, hogy Vasady Balogh György sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt. Bródy Ernő és Fridrich István személyes megtámadtatás címén szólal fel Rubinek Gyula tegnapi felszólalására vonatkozólag. Fridrich megállapítja, hogy tényleg járt nála Patak Gyula, de ő Rubinekhez utasította, mivel ajánlotta, hogy Svájból hadifelszerelést tud szállítani Magyarországra számára.

Majd rátér a síófoki expozitúrára, amely megakarta gyilkoltatni nagyatyáit, de ő megmentette. De egy halottja mégis van ennek, Girtler huszárfőhadnagy, aki még most is ott

fekszik a nádasok között, mert nem akart ellene vallani. A várbeli expozitúra szöktette meg Heltait s ő tudná megmondani azt is, mért épen csontszuban halt meg Dobó. Mind-ezeket a dolgokat idők multán éles reflektórokkal fogja megvilágítani.

Ezután áttérnek a kormányprogramm felett megindult vita folytatására. Első szónok Apponyi Albert gróf. Rubinek Gyula tegnapi felszólalásával szemben kijelenti, hogy a szabadkirályválasztók működését forradalmi jelenségnek tartja. Neki az a felfogása, hogy nem szállt vissza a királyválasztás joga a nemzetre, mivel az országnak koronás királya van. (Felkiáltások: Meg kell kérdezni a nemzetet!)

Apponyi: Arról értesült, hogy a kor-

mányzópart tegnap esti értekezletén egyik képviselő azzal vádolta meg, hogy államköltségen utazott ki Svájcba Károly király látogatására. (Ellenmondások. Eljenzik Apponyit.)

Kijelenti, hogy Párisba államköltségen ment ki, Svájcba a genfi egyesület meghívására és költségeire ment ki. — Természetes, hogy svájci tartózkodásom alatt kötelességemnek tartottam a királyt is meglátogatni, a költség-többletet én fizettem. Egyetértésre és együttműködésre hívja fel a nemzetgyűlést. (Eljenzés, taps, Apponyit sokáig tapsolják.)

Kovács István szólal fel ezután. Elismeri Apponyi érdemeit, agy kora előtt tisztelettel hajlik meg, de tegnapi kijelentését az izzó hangulatban tette s emiatt sajnálatát fejezi ki. Ragaszkodik felfogásához s csak arra kéri, ne tartsa a szabadkirályválasztókat forradalmároknak. Nincs semmi kifogása az ellen, hogy Apponyi mint magán ember látogatta meg a királyt.

Apponyi Albert gróf viszonzválasza után Grätz Gusztáv külügyminiszter szólal fel. Benes esch külügyminiszter legutóbbi nyilatkozatáról megállapítja, hogy az támadás és beleavatkozás a magyar belügyekbe és azt vissza utasítja. Majd a pécsi és baranyai területekről beszél s kijelenti, hogy Magyarország állandóan követeli ezen területek kiürítését s nem mond le sohasem Magyarországhoz való visszaesatoláslról.

Nyugatmagyarországra vonatkozólag kijelenti, hogy nem nyugszunk bele Nyugatmagyarország kiürítésébe, mert a békeszerződéshez csatolt kísérő levélben azon ígéretet kaptuk, hogy Magyarország jelenlegi határa nem végleges. Felolvassa a nagykövetek tanácsának erre a válasza adott feleletét s amelyben kijelenti a legfőbb tanács, hogy nem akarja ezt az ígéretét visszaszívni. A nagyhatalmak nem ellenzik, ha Magyarország és Ausztria Nyugatmagyarország kérdésében a megegyezés érdekében tárgyalásokat folytat s kívánja, hogy ez a tárgyalás sikerre vezessen. A legfőbb tanács teljesen osztja a magyar kormány álláspontját Nyugatmagyarország kérdésében. (Eljenzés.)

Elnök ezután jelenti, hogy 30 képviselő zárt ülést kért, de mivel csak 22 képviselő van jelen az aláírók közül, nem rendeli el. Ujabb 34 aláíró kérésére elrendeli a zárt ülést, de előzőleg szünetet rendel el, ami alatt a szabadkirályválasztók értekezletet tartanak.

A zárt ülés után, ami fél öt óráig tartott, elnök újból megnyitja a nyílt ülést. Elnök napirendi indítványt tesz, amiután

Vasady Balogh György állott fel szólásra és terjesztette elő sürgős interpellációját. Kéri Teleki Pál gróf miniszterelnököt, nyilatkozzék a királykérdésről.

Teleki Pál gróf röviden válaszol. Kijelenti, hogy most is azon az állásponton van, mint eddig, tudniillik azt óhajtja, hogy a királykérdést kapcsolják ki az aktualitásból, mert ez nem időszerű.

Ennek a kérdésnek rendezésével addig kell várni, míg a nemzetgyűlés a romokat újra el nem tünteti. Ismételtlen kéri a nemzetgyűlést, kapcsolják ki ezt a kérdést. Ezután felveti a bizalmi kérdést.

Elnök elrendeli a szavazást. Több képviselő névszerinti szavazást kér.

A miniszterelnök válaszában tudomásvétele mellett 109 szavazatot adtak le, ellene 16-an szavaztak, 81 képviselő távol volt. A szavazást úgy a baloldal, mint a közép zajosán megéljenzi.

Ezután az ülés öt óraker véget ért,

A nagytemplom újraavatása

Budapest, febr. 4. (N. St. t. j.) A debreceni Nagytemplomot március 2-án fogják ünnepélyesen újra felszentelni. A felszentelés nagy ünnepek között fog végbemenni.

(Csodálatos, hogy ezt Budapestről tudjuk meg! — Szerk.)

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.*

Amen.

A debreceni papválasztás

A debreceni ref. egyház presbitériuma szerdán délután tartott ülésének tárgysorozatán a legfontosabb pont az üresedésben levő egyik debreceni paróchiának a betöltése volt. Dr. Dicsőfi József az egyháznak és társadalomnak pótolhatlan kárára elhunyt. Megüresedett paróchiáját dr. Révész Imre, az Árpád-téri templom lelkésze foglalja el s így az utóbbi paróchia betöltéséről kell gondoskodni.

A presbitérium a meghívás útján történő választást a jövő hét szerdájára tűzte ki a Kistemplomba, Szele György, dr. Révész Imre és dr. Kesserű Lajos vezetésével.

Felkérettünk a következő felhívás közzétételére:

A debreceni református egyház választásra jogosult tagjaihoz!

Presbitériumunk 1920. évi december hó 3-ik napján tartott gyűlésén 1717/1920. P. sz. határozatával egyhangulag elhatározta, hogy az egyházunkban üresedésben levő lelkészi állást meghívás útján való választással kívánja betölteni és meghívásra jelölte **Baja Mihály** turkevei lelkészt. A presbitérium a meghívás útján való választást azért határozta el, mert meggyőződése szerint a gyülekezet közóhajtsága az, hogy a mai nehéz időben **ne választási küzdelmek lefolytatásával**, hanem közakarattal, meghívással válasszunk. De ekként határozott a presbitérium azért is, mert Baja Mihályban minden tekintetben méltó lelképásztorra talált, kiről a presbitérium fenti határozata ekként emlékszik meg:

Baja Mihály meghívandó lelkész a debreceni ősi kalvinista kollégiumnak volt jeles növendéke. Azok, akik őt ismerik, bizonyoságot tesznek képességéről, a hittudományokban való jártasságáról, egy a külső formát, mint a belső tartalmat tekintve kiváló szónoki képességéről, érzelmesen fátyolos, de jól hallható, nyugodt előadói készségéről, költői lelkületéről, puritán jelleméről, kalvinista hitünkhöz való törhetetlen ragaszkodásáról, lelképásztori teendőik végzésére való buzgó készségéről és szeretetreméltó modoráról.

Az egyházmegyei elnökség, a meghívás útján való választás határnapjául folyó 1921. évi február hó 9-ik napját, szerdát jelölte ki, amidőn is a választási eljárás d. e. 9 óraker a Kistemplomban veszi kezdetét.

Ha a szavazás az egyházi II. t. c. 12. §-a értelmében elrendeltetik, ez két helyen és pedig az I., II., III. és IV. paróchiális körök választói részére az egyház tanácstermében (Egyháztér 17. sz. a.) az V., VI., VII. és VIII. paróchiális körök választói részére pedig a felsőleánynevelő intézet tornatermében (Kosuth-u 33.) nyomban kezdetét veszi.

Szeretettel kérjük fel egyházunk választóit, hogy döntési jogukat, a mai időnek megfelelő komolysággal, nyugodtsággal, békés egyetértéssel gyakorolják.

Kelt Debrecenben, 1921. február hó 2-ik napján.

A debreceni református egyház nevében:
Nagy József Dr. Baltazár Dezső
főgondnok. püspök, lelkészelnök.

Fakompetencia

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének a nálam folytonosan érdeklődő tagjaival ezuton közlöm az 1919. évre esedékes fakompetencia kiszolgáltatásáról szóló, január 26-án kelt tanácsi határozatot:

A városi tanács a kérelem folytán főlhívja az erdőhivatalt, miszerint gondoskodjék a téli napok alatt az epreskerti faraktárba naponként legalább 2 vonat, a tavaszi napokon pedig 3 zárt vonat tűzifa beszállításáról s az így beszállítandó mennyiség felének külön raktározásáról, hogy abból a háztulajdonosok 1919. évi háztulajdonosi fakompetenciája kiszolgáltatható legyen. Az 1919. évi fakompetenciát már osztják, azonban még most a halápi vágás területéről kell az illetőknek hazaszállíttatni. — A lakásrendelet ügyében sürdün érdeklődők legyenek még néhány napig türellemmel, mivel az idevenatköz kormányrendelet értesülésem szerint rövidesen megérkezik.

Suhajda Béla,
a Debreceni Háztulajdonosok
Egyesületének elnöke.

Ismeretlenek a Nagytemplom meggyalázói

Ghyczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány nyilatkozata

— A tegnapi nap folyamán a Nagytemplom meggyalázóinak kinyomozására Budapestről kiküldött Dencső és Ókrös detektívek visszautaztak a fővárosba. Ebből az alkalomból kifolyólag felkerestük Ghyczy Tihamért a debreceni rendőrkerület főkapitányát, hogy érdeklődjünk a nagytemplomi botrányból kifolyólag megindított nyomozás eddigi eredménye felől.

Ghyczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány volt szíves fogadni a „Hajdúföld” munkatársát, aki előtt a nagytemplomi gyalázatos merénylet ügyében megindított nyomozás eddigi eredményéről a következőket jelentette ki:

— „Ma már nem bizonyult helyesnek az a nyom, melyen a rendőrség haladt Meskő államtitkár ittlétekor. Ma már megdőlt az a feltevés, mintha a Nagytemplom meggyalázását az a bizonyos mulatozó társaság követte volna el. A nyomozás folyik tovább, ma megint újabb formában és újabb irányban. A budapesti detektívek ugyan visszautaztak, de eltávozásuk nem jelenti ezen nyomozásból való kikapcsolásukat. A nyomozást a debreceni államrendőrség nyomozó közegei teljes eréllyel folytatják. Gergics Károly királyi főügyész helyettesét ma délelőtt folyamán tájékoztatta a nyomozás élen álló rendőrfőtanácsos.”

— A rendőrségen egyébként nagy apparátussal nyomoznak ez ügyből kifolyólag. Azonban nagyon megnehezíti a rendőrség munkáját az a körülmény, hogy a rendőrség rendelkezésére nem áll semmi névnevezendő pozitív nyom. Reméljük azonban, hogy derék rendőreink a tetteseket mielőbb kézrekerítik.

A rapallói egyezmény

Róma, febr. 4. (N. St. tel. jel.) Ma esrelte ki az olasz és jugoszláv kormány a rapallói egyezmény ratifikációs okmányát. — Caviglia tábornok, az olasz vezérkar elnöke, lemondott állásáról.

Csatlakozás Németországhoz

Bécs, febr. 4. (N. St. t. j.) Az osztrák szövetség napok óta tárgyalásokat folytat a Németországhoz való csatlakozás kérdésében.

A gazdasági fakultásról

Kaptuk a következő sorokat:

A „Hajdúföld” jan. 22. száma egy interjut közöl tőlem. Nem csodálom, hogy a hosszabb párbeszéd visszaadásának egy pár kifejezésében eltulodás történt. Betegeskedésem miatt az eseményeket azóta nem kísértem kellő figyelemmel, azért a dologra csak most térhetek vissza. Ezt mégis azért kell megtennem, álláspontom világosabb jelzésével, mert a közlemény bizonyos helyeken félreértést keltett.

Én a testvéregytemek Debrecenbe települését tartom rendkívüli fontosságúnak a tudományos körök megerősödése, az orvosi kar kérdésének szerepei és azonnali megoldása és párhuzamos tanszékek keletkezése miatt.

Gazdasági fakultás bekapcsolásának általános kulturális szempontból alakra, jelentőségre nem tulajdoníthatok, eltagadhatatlan azonban, hogy állandó és tudományos mélységű kísérleteivel s azok publikálásával óriási lendülést adhatna Debrecen modern mezőgazdasági termelésének.

A többtermelés fokozása pedig, amire nálunk rendkívüli nagy fejlődési lehetőség várakozik, a középeurópai termeléssel összehasonlítva, elsőrendű és országos érdek. A gazdasági fakultás anyagi kérdéseire nem terjeszkedem ki.

Debrecen, 1921. febr. 3.

Mitrovics Gyula.

HIREK

A miniszterelnököt leszavazta a kormánypart

A liberális

A szabadkirályválasztók a kormány ellen

sajtó helybeli képviselője, az igazságtól teljesen független Ujság Meskó államtitkárral és a józanész debreceni keresztény magyar-sággal szemben teljes határozottsággal megállapítja legutóbbi számában, hogy igenis dul a felekezeti harc és kálvinista üldözés Debrecenben. Sőt, mi több, a nemrég megújított védés dacszövegség révén annyira merészkedett impertinenskedni, hogy rajta és cinkosain kívül álló destruktív emleget... Bár nem vesszük nagyon komolyan a Független Ujság jelentőségét, mégis megengedhetetlennek tartjuk, hogy rüvizedés destruktív mult még tisztázásra váró oláh komádkodás után ilyen leplezetlen formában és szemérmelen hangon lazítson és uszítson a társadalmi béke és nyugalom ellen... Ugy látszik, abban bízik, hogy elfelejtették már, hogy elvégre neki és hasonzóru kollégáinak köszönhetjük a nemzet megyalázását és az ország nyomorult állapotát... Vagy csakugyan mindent elfelejtettünk már?...

Vasárnapi istentiszteletek

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban: Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Konrad Zoltán h. lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 2 órakor prédikál Mikecz Gábor segédlelkész. Kossuth-u. templomban délelőtt 10 órakor prédikál dr Révész Imre lelkész, délután 5 órakor prédikál Uray Sándor lelkész. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György lelkész, délután 2 órakor prédikál Kiss Andor segédlelkész. Ispotyá templomban délelőtt 10 órakor prédikál Mezei Béla segédlelkész, délután 2 órakor prédikál Kalmár Daniel segédlelkész. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Kovács János vallásnató lelkész. Szegeyházban délelőtt 10 órakor prédikál Gyülvézi István szenior.

Vasárnapi iskolák: délelőtt 9 órakor a Dóczy-intézetben, Kossuth-u. 35. szám alatt, a növegyeti arváházban tizenegy órakor, az egyház tanácsstermben serdülőknök is, a csapatcai iskolában, a homokkerti imaházban délután 2 órakor a Diakonissza Otthonban, a nyilastelept iskolában és a Nyil-utca 85. szám alatt.

A Konfirmált Leányok Szövetsége összejövetelén délután fél 4 órakor beszédet mond dr Tankó Béla egyetemi tanár.

Délután 5 órakor a kollégiumi oratóriumban a kátémagyarázatát folytatja dr Révész Imre lelkész.

A rom. kath. templomban holnap vasárnap szentségimádás. Fél 7 és 7, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misék. Fél 10 órakor nagymise, utána szent-beszéd. Délután 3 órakor litánia, utána szent olvasó és szentségbetétel.

Hamvazó szerdán reggel fél 7 órakor és 9 órakor hamu áldás.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-u. 3.) vasárnap délelőtt 10 órakor Jacobi R. Viktor, h lelkész végzi az istentiszteletet. Délután 3 órakor ima.

A népszámlálás eredménye A Debrecenben is megéjtett népszámlálás eredménye, bár a munkálatok még teljesen befejezve nincsenek, már nagyobbára ismeretes. A város lakosságának száma 103—105 ezer ember közt van, amely számba bele van számítva az 1200 családot kitevő erdélyi menekültek létszáma is. Az eredmény tekintve az 1900 évi 74,006 és az 1910 évi 92,729 lélekszámot, nem kedvező Debrecen népességének szaporulatára, s ha a menekültek számát, amely körülbelül 2500-at tesz ki, leszámítjuk, Debrecen szaporulata 10 éven át mindössze 7—8 ezer lélek.

A polgármester-helyettes szolgálati jubileuma. Csóka Sámuel polgármester-helyettes-főjegyző február 1-én töltötte be hivatalnok működésének huszonötödik évét. Már a csütörtöki tanácsülésen üdvözölték a tanács tagjai s pénteken a város és a vármegye hivatalnokai karának tagjai keresték fel hivatalában, hogy a jubiláló főjegyző előtt jókívánataikat kifejezzék. Mi is szívesen csatlakozunk az üdvözlökhöz.

Pisztolypárbaj Korányi és Ereky között. Budapestről jelentik, hogy a mai napon súlyos feltételű pistolypárbajt fognak vívni Ereky Károly és Korányi Frigyes volt pénzügyminiszter. Korányi segédei Széchenyi Viktor gróf és Horthy István, míg Erekyé Csilléry András és Weisz Konrad.

Budapest, február 4. (Nemz. St. tel. jel.) A kormányzópart tegnap este 7 órától fél 12-ig elhúzódó ülést tartott, amely viharos lefolyású volt és szenzációs eredményeket hozott. Az értekezleten Teleki Pál miniszterelnök a királykérdésben indítványt terjesztett elő, amelyben annak kimondását kéri, hogy a királykérdés nem időszzerű. Ezzel szemben Simonyi Semadam Sándor azt a javaslatot terjesztette elő szabadkirályválasztók nevében, hogy a part a december 2-iki álláspontjához hiven kijelenti, hogy az országra visszaszállta a szabadkirályválasztás joga.

Ezután megindult a vita, melynek során Bethlen István, Rubinek Gyula, Dömötör Mihály, Huszár Károly, Rassay Károly, Teleki Pál miniszterelnök, Tomcsányi Vilmos szóaltak fel s amely éjjelig tartott. Elnök elrendeli a szavazást, amelyben 120 képviselő vett részt Simonyi javaslatát mellett 62, Teleki Pál javaslatát mellett 58-an szavaztak, így a miniszterelnököt a part leszavazta.

Budapest, február 4. (Nemz. St. tel. jel.) A kormányzópart csütörtöki ülése után a kisebbségben maradt képviselők átmentek a Nemzeti Kaszinóba, ahol értekezletet tartottak. Hír szerint a kormány le fog mondani.

— Kiterjesztették a betétek zárolását.

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a kormány azon rendeletét, amely szerint az állam a pénzügyintézeteknél (bankcégeknek) elhelyezett olyan betéteket is zár alá vesz, amelyeket meghatározott rendeltetéssel (pl. harmadik személy részére való kifizetés céljából) helyeztek el a nevezett pénzügyintézeteknél. Kivételt képeznek azok az összegek, amelyeket közszolgálati alkalmazottak helyeztek el beszerzés céljaira, vagy amelyeket még 1920. dec. 19. előtt helyeztek el kifizetésre, s a bank még 1920. dec. 19. előtt írásban igazolta a megbízás elfogadását.

Krausz Vilmos főrabbi meghalt. A debreceni statusquo izralita hitközség főrab-bija pénteken délután elhunyt. Temetése vasárnap délután lesz a Deák Ferenc-u. izralita templomból.

Eljegyzések. Faragó Gábor—Király Erzsébet, Magyar János—Györfi Mária, Tökés János—Szarvas Borbála.

Debrecen sz. kir. város Árvaszékének felhívása a gyámokhoz és gondnokokhoz. A m. kir. minisztériumnak 9390—1920. M. E. számú rendelete folytán felhívja az Árvaszék a gyámhatóság felügyelete alatt álló kiskorúak és gondnokoltak gyámjait és gondnokait, hogy amennyiben a gyámságok, gondnokságok alatt álló kiskorúaknak, gondnokoltaknak Debrecen sz. kir. város gyámpénztárában hadikölcsönkötvényei kezeltetnek, ezek megjelölésének előkészítése céljából Debrecen sz. kir. város gyámpénztárában Csapó-utca 19. szám alatt az ünnepnapok kivételével naponta délelőtt 11 órától 1 óráig folyó hó 28-ig bezárólag anyagi felelősség terhe alatt jelentkezzenek. Debrecen sz. kir. város Árvaszéke.

Műhely tűz. Tegnap a délelőtt folyamán könnyen végzetessé válható műhely tűz támadt a Kazinczy utcában. Kéménytűz folytán meggyuladt Bucsinay István Kazinczy utca 4. szám alatt levő asztalos műhelyben felhalmazott fakészlet. Szerencsére az idejében értesített rendőrség és tűzoltóság hamarosan eloltotta a tüzet. A tüzeset folytán elégett egy rakás anyagfa s egy pár asztalos szerszám. A kár több ezer korona.

A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja ma tartja választmányi ülését délután 6 órakor a Népszövetségi Otthonban. Tekintettel az üléskülönösen fontos tárgysorozatára a választmányi tagok feltétlen és pontos megjelenését ezuton kéri az elnökség.

Vasady Balog György a nemzetgyűlés mai ülésén sürgős interpellációt fog intézni a miniszterelnökhöz, amelyben megfogja kérdezni, mi az álláspontja a tegnapi események után. A miniszterelnök azonnal válaszolni fog s fel fogja vetni a bizalmi kérdést, annak hangsúlyozásával, hogy a királykérdés nem időszzerű. Ha leszavazzák, le fog mondani, de lehet, hogy többséget fog kapni, mert számít a tegnapi 58 képviselőn kívül a Szmrécányi—Bleyer csoport, a pártönkivüliek, disszidensek és a Friedrich-párt támogatására. Ezután egy új kormányzópart alakulna s ebből Nagyatádnak ki kellene lépni híveivel, mivel csütörtök este ő is Teleki ellen szavazott.

A mérsékeltberek felfogása szerint Teleki leszavazása nem fog bekövetkezni, mivel ez a nemzetgyűlés feloszlását vonna maga után.

Az Uj Nemzedék értesítése szerint egy új, igazán egységes kormányzópart alakulna, amely egyesítené magában a keresztény-szocialistákat, Szmrécányi—Bleyer csoportot, disszidenseket, a volt kisgazdapártnak Schandl és Eörfly csoportját és előreláthatólag Andrássy és Apponyi híveit is.

— Ébredők! Minden szombaton a szokott időben és helyen gyűlést tartunk.

— Dr Magoss György fegyelmi ügye.

Dr Magoss György tiszti főügyész, mint ismeretes, a belügyminiszter, mivel ellene a királyi ügyészség vádat emelt, állásától felfüggesztette. Most a királyi ügyészség dr Magoss György ellen a vádat elejtette. A fegyelmi ügy kapcsán dr Debreczeny Barna h. tiszti főügyész előterjesztést fog tenni az iránt, hogy dr Magoss György ellen a fegyelmi vizsgálatot szüntessék meg és hivatalába helyezték vissza. Javasolja a h. tiszti főügyész, a vád elejtést Debreczeni Jenő villanygári igazgató és Baukovácz Alfréd villanygári főkönyvelő ellen is. Amint értesültünk, Baukovácz már el is foglalta hivatalát.

Házasságkötések. Bucsak József—Török Erzsébet, Kurton Imre—Tömöri Róza, Gáll Béla—Katoná Zsuzsanna, Faragó Pál—Rózsa Vilma, Véghe Ferenc—Kovács Julianna, Barna Sándor—Pásti Eszter, Fehérvári László János—Barcza Irma, Kovács Sándor—Szakács Julianna, Geisz Viktor—Király Etelka.

A gazdák bálja. Fényes táncestélynek ígérkezik ma este a gazdatársadalom által rendezett mulatság. A tánc katoná- és cigányzene mellett felváltva, Hubert főispán közbenjárása folytán hajnali négy óráig meghosszabított záróráig tart. A terem és mellékhelyiségei kellemesen fűtve állanak a résztvevők rendelkezésére.

Gazdasági előadás a Hegyesen. A hegyes pusztai iskolában folyó évi február hó 6-án délelőtt 9 órakor lesz megtartva a debreceni gazdasági egyesület által rendezett istentisztelettel kapcsolatos gazdasági szakelőadások egyike.

Halálozások. Diószegi János 14 napos, Wallach Sámuel 57 éves, Kovács Géza 17 hónapos, Nagy Sándor Mihály 2 hónapos, Szombati Zsuzsanna 16 éves, Lukács Olga 25 napos, Szilágyi Ignác 53 éves, Holló Erzsébet 29 napos, Szilágyi Tamás 73 éves, Vértesi Sándor 6 hónapos, Kecskés István 7 hónapos, Babcsó Esztor 5 hónapos, Kis Róza 3 éves, Nagy Péterné Selymes Veronka 66 éves, Friedmann Dávid 77 éves, Bökönyi Mihályné Kis Julianna 65 éves, Schaffer Erzsébet 28 napos, Hegedűs Zsófia 13 hónapos, Turcségi Pál 19 éves.

DKASE álarcos bálja,

mely folyó hó 6-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel tartatik mg az Arany Bika dísztermében, az előjelekből itelve egyike lesz a farsang legsikerültebb mulatságainak. Bár a közönség hozzá van szokva, hogy a DKASE mulatságai mindég elsörendű szórakozást nyujtának, azonban ez a mulatság valószínűleg az eddigieket is felül fogja múlni. — A jegyek jórésze már elővétel-en elkelt és a még meglévő jegyek Molnár Ferencz ur női divatüzletében (Városháza épülete) kaphatók.

Összegezt kis leányka Nagy Albert, Vendég utca 49. sz. a. lakos 4 éves Julianna nevű kislánya tegnap reggel eddig ismeretlen körülmények között összegezt. A kisleányt súlyos égési sérüléseivel beszállították a kórházba. — A rendőrség megindította a nyomozást, hogy vajjon kit terhel felelősség.

Rabló cigányok a Kishegyesi-úton Csütörtökön a délutáni órákban jelentették a rendőrségen, hogy a Kishegyesi-úton rabló cigányok garázdálkodnak és lövöldöznek. Azonnal lovasrendőrök szálltak ki a helyszínre s üldözőbe vették a cigányokat, akik közül Balogh Miklóst és Horvát Mihályt elfogták éppen akkor, amikor egy 16 éves lányt akartak kirabolni. A rendőrök ugyanezen a garázdálkodó cigányokhoz tartozó 18 főből álló cigányasszonytársaságot fogtak el a Kishegyesi-úthoz közel fekvő téglagyár mellett, a Balogh, Horváth és Rézműves cigánycsaládok több tagjaival együtt. Beszállították a díszes társaságot a rendőrségre, honnan, minthogy a külsőségen követtek el több büntetést, atkisérték őket a esendőrségre hol eljárást indítottak ellenük. Horvát Mihályt és Balogh Miklóst cigány legényeket, a faragó díszes ivadékaikat atkisérték az ügyességre, hol rablás büntetésének megkísérlése címén eljárás indult ellenük.

Gazdasági könyvekben nagy választék van ANTALFY gazdasági könyvkereskedésében Szent Anna- és Varga-u. sarok.

Utolsó farsangi álarcos bál a Royalban e hó 6-án, azaz farsang utolsó vasárnapján. Kezdete d. u. 4 órakor. Belépődíj 15 kor. és a vigalmi adó. Tisztelettel ifj. Schaff János.

Muzeális beccsel biró tárgyak gyűjtőihez!

A m. kir. Hadtörténelmi Levéltár és Múzeum, hogy a magyar nemzet évezredes dicső küzdelmeinek emlékét méltó helyen és módon megörökítse, hadtörténelmi becsü és vonatkozású tárgyak (irat, rajz, festmény, fegyverek, szobor, fegyver, töltény, ruha, felszerelés, érem, modell, zászló stb.) gyűjtését kezdte meg.

Tekintettel arra, hogy ilyen tárgyak nagyszámmal vannak magánosok birtokában, és hogy ezek történelmi becsükből eredő hivatásukat csak akkor és úgy tölthetik be, ha az ismeretlenség homályából egy országos méretű és berendezésű intézmény világosságába beállítva, mindenki által megtekinthetőkkel válnak, felkértek azon gyűjtők, akiknek úgy a régi, mint az újabb korból származó hadtörténelmi ereklyék vannak, fenti intézetnek bocsássák rendelkezésére, esetleg a tulajdonjog fenntartása mellett, letétként való adományozásra. Ezen nyilvános gyűjtés szaporítása hazafias kötelesség.

A Hadtörténelmi múzeum a gyűjtés terén felmutatott eredmények megjutalmazását az intézet által kiállítandó díszoklevéllel a kiadandó katalógusban való névszerinti megjelöléssel és esetleg Honvédelmi Miniszteri dícsérettel tervezi.

További felvilágosítást a M. kir. hajdúvármegyei katonai parancsnökság (Vármegye-háza) ad, amely a beszállítást munkások, fuvarvasuti szállítás engedélyezésével és minden lehető módon megkönnyíti. M. kir. hajdúvármegyei katonai parancsnökság T. osztály.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményei:

Amerikai film az Urániában. Emberek vagyunk című négy felvonásos amerikai bűnügyi dráma Fanny Ward főszereplésével. Jegyelővétel.

Nordisk műsor az Arany Bika moziban: Gudrun Houlberg és Alstrup főszereplésével a Vadrózsa című romantikus filmjáték 5 felvonásban. Jegyelővétel.

Madame Tallien öt fejezetet a francia forradalom rémnapjaiból. Lydia Borelli és Amletto Novelli főszereplésével az Apollóban. Jegyelővétel.

Valutaárfolyamok

Budapest, február 2. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén ma a következő árfolyamokat jegyezték. Napoleon 17:19—16:90, font 20:70—20:60, líra 675, dollár 540, frank 37:5—38:5, márka 890—804, líra 19:90—19:65, rubel 244—45, lei 703—07, szokol 684—69, korona dinár 14:10, lengyel márka 0:67 és fél, Bécs 0:80.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

SPORT

A tavaszi bajnoki mérkőzések sorrendje

A Kerület intézőbizottsága legutóbb tartott ülésén ejtette meg a tavaszi bajnoki mérkőzések sorrendjét.

Márciusban az őszről elmaradt mérkőzéseket bonyolítják le, így a Kisvárdai SE és a Szolnoki MTE, DKASE—DVSC közötti mérkőzéseket.

A hivatalos szezon áprilisban kezdődik meg. Április 3. Szolnoki MTE—DTE, DNySC—DV C, NyTVE—KSE, DMTK—DEAC.

Április 4. Sz. MTE—DNySC
Április 10. DTE—DKASE, DNySC—DMTK, DEAC—KSE.

Április 19. SzMTE—DMTK, DTE—NyTVE, DNySC—KSE, DVSC—DEAC.

Május 1. SzMTE—DVSC, DT—DEAC, NyTVE—DMTK, DKAS—KSE.

Május 5. SzMTE—DKASE, DTE—DNySC, DVSC—NyTVE, DMTK—KSE.

Birkózás. Értesítem az összes egyesületek birkózóit, hogy a tréning mérkőzés vasárnap, e hó 6-án délután 2 órakor a DTE tornacsarnokában tartatik meg. A versenyzők pontos megjelenését kérem. — *Paulovich* kerületi előadó.

Apró hirdetések.

Aranyat

mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám. I. emelet.

Rövény és Altmann

szűcsök, piac 42. Pannónia épít. let. Bármilyen és szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Pezsőgő üveg

5 koronáért vesz a Török pezsőgőgyár.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Bor

négy hektó lehozatlan előadó. Vár-utca 8. szám.

Riakancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutálékkal lapunk kiadóhivatalában

Menekült

ref. tanítók figyelmébe! Anyagi áldozatok árán is családi okokból cserélnék Karczagról (főgymnasium villanyvilágítás s színházzal stb. bir) debreczeni menekült ref. tanítóval vagy tanítónővel. Bővebb felvilágosítást nyújt Vári Mihály állampénztárnál vagy lakásán Nagy József utca 32.

Forgács István

művészi
Bádogos-u.

Koros Sándor

férfi-szabó
Bádogos-u. 60.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Keleti J.

BUDAPEST, IV. ker.

Koronaherceg-u. 17.

Alapítástól: 1876.

Gyárt a legelőkeltebb kivitelben: műlabákat, műkezeket, sérvkötőket, haskötőket, gummigörsérharisnyákat stb. Dus választék az összes betegápolási cikkekben, valódi angol, francia és amerikai gummiárukban, valamint orvosi műszerek- és kórházi berendezésekben. Eladás nagyban és kicsinyben eredeti napi árak mellett. Szétküldés naponta.

Sestakerti szőlő

másfél nyilas szőlő (950 négyszögöl) egy szobas lakással Andrassy-úton azonnali átvételre előadó, Dezső László irodája Maróthy György-utca 19.

Karboliniom

kapható

STERN festék-üzletében

Piacz-utca 10. (Bikával szemben.)

Telefon 856.

Hirdetmény

az 1920—1922. évekre újból kivetendő III. osztályu kereseti adóteleknek közszemlére bocsátásáról.

Az 1920. évi XXIII. t. c. 78. és 79. §-a alapján az 1920—1922. évekre újból kivetendő, ugyancsak a 82 § alapján az említett évekre ezuttal első ízben, kivetendő III. osztályu kereseti adóra vonatkozó kiszámítási terveket tartalmazó lapstrom 1921. évi február hó 7. napjától 1921. február hó 14. napjáig bezárólag nyolc napon át az adózó lakása, illetve üzlettelepe szerint illetékes adókerületnél közszemlére kitétetve, azt ott mindenki megtekintheti.

Az 1920. évi XXIII. t. c. 78. §-a alapján mindenkinek joga van úgy a saját, mint a mások adóját illetőleg írásbelileg észrevételeit tenni, amelyet a lapstrom közszemlére kitételének utolsó napját követő 15 napon a m. kir. pénzügyigazgatóságnál kell benyújtani.

HOLLÓS, m. kir. pénzügyigazgatóh.

A Tócsókertben

Nemes-utca 7. sz. a.
950 □-öl területű föld

konyhakertészetre

KIVÁLÓAN ALKALMAS, rajta

jó készületű kis

kis lakóházzal,

gyümölcsfákkal, kuttal

eladó.

Cím a kiadóban.

Családi ház!

Paragó-utcán 6 szobás lakás csinos ház villamos megállónál beköltözhető lakással előadó Dezső L. irodája Maróthy-u. 19.

Tuskófa

valamint Bükkfa boksa, szén vagonáték lekben kapható

Polyánszky Orosz

tűzfű és szénkereskedőnél Szoboszlai-ut J.B. Telefon 181.

Eladó nyaraló

a város legszebb helyén beköltözhető lakással villamos mentén azonnali átvételre előadó Dezső L. irodája Maróthy-utca 19. sz.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piacz-utca 59. szám alatt

Eladó hentesüzlet

Csapó- és Kossuth-utcán azonnali átvételre előadó esetleg más üzleti célra is felhasználható, Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Eladó ház

Geréby-telepen Irén-utcán 1 szoba, konyha kamara 360 négyszögöl területtel azonnali átvételre előadó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Eladó ház

Geréby-telepen közel a villamoshoz 3 szobás lakás, konyha, kamara, pince, sertésöl és istálló, gyümölcsös, szőlővel, fűszerüzlet italmérésse! és beköltözhető lakással előadó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.